

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

Könnyűipari Szakmai Nap, 2016

A sorban hatodik Könnyűipari Szakmai Nap került megrendezésre a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB), valamint a Magyar Könnyűipari Szövetség (MKSZ) közös szervezésében 2016. június 2-án. A rendezvény központi témái és azok előadói a következők voltak:

- A textil-ruha és textiltisztító ágazat helyzete, aktuális kérdései.

Előadó: dr. Pataki Pál a TMTE elnöke.

- A bőr- és cipőipar helyzete 2016-ban: egy iparági (területi) adatbázis összeállításának módszertana és (rész) eredményei.

Előadó: Dr. Molnár Ernő a Debreceni Egyetem adjunktusa.

- Javaslatok a textil-ruhaipari és textiltisztító szakképzés problémáinak megoldására.

Előadó: dr. Kokasné dr. Palicska Lívia az MKSZ elnöke.

A résztvevők – ezúttal is - a könnyűipari cégek munkáltatói és munkavállalói vezetői és képviselői, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE), illetve a Bőr- és Cipőipari Egyesülés (BCE) vezetői, szakértői, a KÁPB-t alkotó partnerek, valamint a BDSZ vezetése voltak.

Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke a résztvevők köszöntését követő felvezető előadásában a könnyűipar nettó árbevételének alakulásával, a könnyűiparban alkalmazásban állók létszámával, a havi nettó átlagkeresetek nagyságrendjének bemutatásával, elemzésével adott átfogó képet az ágazat helyzetéről, kondíciójáról. Előadásában összehasonlította: hogyan változtak a minimál bérek 1999. és 2015. között Magyarországon és az Európai Unió tagországaiban, különös tekintettel arra, hogy a könnyűiparban, a munkavállalók, zömében a minimálbér környékén kerültek és kerülnek jelenleg is foglalkoztatásra. Kitért arra is, hogy az OECD tagországok tekintetében Magyarországon a legmagasabb az adóék. Összegzésként hangsúlyozta, hogy a szociális partnereknek együttesen kell erőfeszítéseket tenni a könnyűipar jövőjéért, ezen belül a szakképzés modernizációjáért, kihasználva az európai szociális párbeszéd lehetőségeit is; megállapodásra kell törekedniük az ágazati kollektív szerződés megkötésében és a bértarifa kialakításában; közösen kell fellépniük a minimálbér adóék csökken-

téséért (alkalmazotti adókedvezmény visszaállításáért, valamint azért, hogy a minimálbér mindenkori nettó értéke mielőbb érje el az egy fős, egy keresős létminimumot).

A megnyitót követően előadások, hangzottak el a következők szerint:

Elsőként dr. Pataki Pál, a TMTE elnöke tartott előadást „A textil-ruha és textiltisztító ágazat helyzete, aktuális kérdései” címmel. Helyzetértékelésében kitért arra, hogy az elmúlt két esztendő összehasonlításában, a textiliparban 2014-hez képest 2015-ben valamelyest csökkenő termelési mennyiség mellett a termelési érték növekvő tendenciát, ugyanez a ruházati ágazatban mindkét tekintetben csökkenést mutatott. Köszönhető mindez annak, hogy a magyar ruházatiiparban jellemzően bér munka konstrukcióban folyik a termelés és a megrendelő cégek folyamatosan keresik azokat a lehetőségeket, ahol alacsonyabb költségek mellett tudnak termeltetni. A textiltisztító ágazat néhány fontos jellemzője közül megemlítsük, hogy Magyarországon hozzávetőleg 600 vállalat végez mosodai, tisztítóipari szolgáltatást. A szálló-

dák, kórházak, idősotthonok, stb. saját mosodával rendelkeznek. A textiltisztító szakma évről évre növekvő munkaerő és szakember hiánnyal küzd. A lakossági tisztítási igény leginkább vegytisztítási szolgáltatásokra korlátozódik. A szigorú jogszabályi háttér miatt kevés mosoda felel meg az egészségügyi mosoda követelményeinek. A bértextília szolgáltatás – amelyet a nemzetközi vállalkozások jelenléte követel meg – jelenti a piacon a legmagasabb minőséget.

(Folytatás a 2. oldalon)

Szociális minimumok

Az európai ipari munkások szakszervezeteinek együttműködését az industriAll European Trade Union, az Európai Ipari Szakszervezetek Szövetsége jeleníti meg, képviseli. Négy évvel ezelőtt egyesült három európai ipari szakszervezeti szövetség az első kongresszuson, a második kongresszusra Spanyolországban, Madridban 2016. június 7-9. között került sor.

Az industriAll Europe a szakmai tagozatok mellett regionálisan is biztosítja tag-szervezeteinek az együttműködés kereteit, a közös törekvések megjelenítését. A BDSZ elnökeként meghatározó fontosságúnak tartom, hogy a kelet-közép európai régió gazdasági felzárkózása a növekedés, a foglalkoztatás bővítése a munkavállalók és a nyugdíjasok életminőségének javulása az európai integráció után fokozatosan érvényesüljön. Ellenkező esetben marad a jelenlegi trend, a fiatalok elvándorlása, külföldi munkavállalása, az általunk képviselt helyzetének romlása. Az európai integráció féloldalas maradhat, ha hiányozni fog a később csatlakozottak politikai és szociális integrációja, a kelet-közép európai minőségi, jelentősebb hozzáadott értéket termelő munkahelyek létrehozása.

Az Európa Tanács szociális biztonsági egyezményeit a gyakorlatban is érvényesíteni kell, hogy a korábbi tizenötökhöz közelítve a teljesebb integrációt megvalósíthassuk. A BDSZ részéről ennek a célnak a megvalósítása érdekében 2014-ben a budapesti régiós értekezleten javaslatokat mutattunk be. Ezekben szerepelt az európai minimálbér és a minimális jövedelmi juttatások, standardok kérdésköre, a harmonizáció lehetséges útjai, a munkaerőköltségek emelésének lehetséges útjai, a szociális védelem minimális elvárásai. Törekedtünk a szociális Európáért szakszervezeti követelések közös megfogalmazására, a szociális párbeszéd feladatainak meghatározására.

Az európai minimálbér bevezetésének alapvető kérdése, hogy a szociálisan fejlettebb országok nemzeti rendszerükben visszalépnek-e, hiszen az alacsonyabb szintűeknél a gazdasági teljesítmény korlátoz (pl. Belgiumban ma a minimálbér 1501 EUR – 465.310 Ft, Magyarországon pedig bruttó 111.000 Ft)! Nyilvánvalóan válasz csak az lehet, hogy alulról felfelé irányuló lendület kell és a vitákat tagállami szinten kell elkezdeni, melyeknek kezdeményezői a szakszervezetek kell, hogy legyenek.

A gazdasági válság a kelet-közép európai országokban erőteljesebben váltott ki negatív szociális hatásokat és megkérdőjelezte a gazdasági és szociális konvergencia-folyamat fenntarthatóságát, vagyis a korábbi tizenöt tagállamhoz történő felzárkózás tervezett lehetőségét. A térség országainak ezért elemi érdeke, hogy a szociális védelem minimális standardjai s a minimális jövedelmek meghatározásra kerüljenek.

A BDSZ azt javasolta, hogy:

A legkisebb közös európai nevezőt a szegénység és a társadalmi kirekesztés felszámolásának megfelelően kell rögzíteni.

Mivel az EU-ra ruházott jogkörök szociális területen korlátozottak, a döntés hatóköre tagállami szinten marad, sőt az érintett jogkörök regionális/helyi szint felelősségi körébe is tartoznak, a jóléti rendszereket helyi szinteken is meg kell vitatni. Szükséges egy európai elfogadott minimális meghatározottság, az európai alapvető szociális jogok bevezetése az átdolgozott Szociális Biztonsági Kódex ellátási minimumainak kötelezővé tételével.

Ez alapján az európai kötelező szociális minőséget meg kell határozni és ennek a kötelező szociális minőségnek a bevezetését az Európai Bizottság pénzügyi ösztönzőinek alkalmazásával is segítenie kell. Ez egy minimális harmonizációt jelenthet, a védelem olyan alapvető szintjének megállapítását, amelyen a tagállamok túlléphetnek, ha jobb védelmet kívánnak biztosítani a polgáraiknak. Vagyis a harmonizáció folyamatában megjelenhetnek a tagállamok közötti különbségek, gazdasági fejlettségi szintjüknek megfelelően. A különbségek figyelembe vétele mellett a tagállamok az elért szociális védelmük szintjéből nem engedhetnek.

A kötelező szociális minőség meghatározása, az európai szociális biztonsági rendszer kialakítása elképzelhetetlen a jövedelmi kérdések tárgyalása, az ezekben történő megállapodás nélkül. A létminimum biztosítása, az alapvető szükségletük kielégítése nem lehet a végső cél. A tisztas jövedelmek biztosítása nélkül nem lehet kialakítani a munkavállalók és később nyugdíjasok biztonság érzetét, az igényelt kiszámíthatóságot. Ez felveti, hogy az európai ágazati kollektív megállapodások lehetőségeinek és az európai üzemi tanácsokban történő szorosabb együttműködés problémáinak megvitátását, megoldását. Javasoltuk, hogy ezekben a kérdésekben legyen összehangolt közép-kelet európai szakszervezeti álláspont és közösen próbáljuk meg a több mint hétmillió tagot képviselő industriAll Europe tagszervezeteit is meggyőzni, hogy a következő négy évben kerüljön napirendre ez a kérdéskör a közös európai szakszervezeti munkában és próbáljuk a célnak megnyerni a meghatározóan erős tagszervezeteit is az Európai Ipari Szakszervezeti Szövetségnek.

Örömmel fogadtuk Madridban a kongresszuson, hogy a keleti régió szakszervezeteinek ezirányú indítványát a II. Kongresszus, egyhangúlag elfogadta, támogatta. Ez reményt ad, hogy a következő években egy olyan európai alapérték, mint a szolidaritás, a szociális Európa, a régiókban is, a magyarországi munkahelyeken is érvényesülhet. Ennek feltétele, hogy a költségvetési minimumokban, életszínvonal és egyéb mutatókhoz kapcsolódóan a szociális párbeszéd eredményesen és gazdaság-élénkítő segítő mód folyjon. A mindenkori kormányzat a háromoldalú országos érdekegyeztetésben a szociális partnereivel, munkáltatók és munkavállalók képviselőivel közös állásfoglalások kialakítására törekedjen, ösztönözze és segítse az autonóm ágazati szociális párbeszédet, hazai és európai szinten egyaránt.

Két év után a BDSZ javaslata az európai ipari szakszervezeti mozgalom programjába került, melyre úgy gondolom, joggal lehetünk büszkék.

A gyakorlati megvalósításhoz közös, összehangolt szakszervezeti fellépés kell. Erre szólított fel az IndustriAll II. kongresszusa is.

Rabi Ferenc

Könnyűipari Szakmai Nap, 2016

(Folytatás a 1. oldalról)

A Magyarországon működő ipari mosodai vállalkozások – melyek zömében KKV-k -, több mint 80%-a magyar tulajdonban van.

A textil-ruha ágazatot illetően a fejlődés biztosítása érdekében hangsúlyozta a nemzetközi pályázatokban való részvételben rejlő lehetőségeket. A kutatás, fejlesztés és innováció (K+F+I) tekintetében pedig megállapította, hogy jellemzően a hétköznapi feladatok elterelik a vállalati vezetők figyelmét az innováció fontosságáról. Emiatt kevés vállalat vesz részt az EU pályázataiban és az alacsony részvételi szintet fokozza a műszaki és személyi feltételek hiánya is. Még mindig nem elégségesek a vállalatok ismeretei az EU innovációs politikájáról és a pályázatokról az EU Keretprogramjaiban való megfelelő szintű részvételhez. A „technológiai centrumoknak”, azaz a kutató-, fejlesztő és vizsgáló intézeteknek és az egyetemeknek fontos szerepük van a koordinációban is, mert a KKV-k a legtöbb esetben nem tudják ezt a feladatot felvállalni.

dr. Molnár Ernő, a Debreceni Egyetem Társadalom-földrajzi és Területfejlesztési Tanszékének adjunktusa „A bőr- és cipőipar helyzete 2016-ban: egy iparági (területi) adatbázis összeállításának módszertana és (rész)eredményei” címmel megtartott előadásában szöveg arról, hogy az elmúlt tizenöt évben a bőr- és cipőiparban foglalkoztatottakat vizsgálva - kisebb-nagyobb ingadozástól eltekintve - megállapítható, hogy létszámuk stagnált. Ezzel szemben a cipőiparban ezen

időszak alatt a munkavállalók létszáma mintegy harmadára csökkent. A megyéket, illetve régiókat vizsgálva megállapítható, hogy napjainkra öt térségre koncentrálódik a bőr- és cipőipar Magyarországon, úgymint Szabolcs-Szatmár-Bereg-, Jász-Nagykun-Szolnok-, Pest-, Tolna- és Baranya-, valamint Vas megyékre. Az előadásból kiderült, hogy miért is hasznos egy részletes iparági (területi) adatbázis. Segítségével megyei szint alatt is követhető az iparágban bekövetkezett változások (leépülések, felfutások, szerkezetváltás). A szereplők feltérképezésével erősíthetők az érdekképviseletek mind munkáltatói, mind munkavállalói oldalon. A versenyképesség-növelés szempontjából az országos és lokális iparági fejlesztési elképzelések megalapozásához szükséges háttérismertetekhez lehet jutni. Felhasználása költséghatékonyabb a jelenleg létező és elérhető adatbázisoknál (Cég-Kód-Tár, kereskedelmi- és iparkamara). További kutatásokkal elérhető a földrajzi tartalmak pontosítása, kezelhetőbbé válik a több telephelyes vállalkozások székhely-telephely problémája. A beszállítók bevonása az adatbázisba a „hivatalos” iparágon kívüli, kapcsolódó szereplőkről átfogó képet adhat. Az alkalmazott adatainak túl egyéb attribútumok is helyet kaphatnak az adatbázisban, mint pl. a gyártott, ezen belül saját termékek, referenciák, gyártókapacitások, technológiai képességek, humán erőforrás-utánpótlás, képzési igények, stb.

dr. Kokasné dr. Palicska Livia, a Magyar Könnyűipari Szövetség elnöke

„Javaslatok a textil-ruhaipari és textil-tisztító szakképzés problémáinak megoldására” címmel tartotta meg előadását. Leszögezte, hogy a magyar textil és ruházati ipar, a kapcsolódó bértextil, mosodai és textiltisztító iparág ma is fontos szerepet tölt be az ipari termelés és szolgáltatási szektorban valamint a foglalkoztatásban. Az ágazat jövőjének egyik meghatározó tényezője a szakember utánpótlás kérdése. A dolgozói állomány átlagos életkora – szakértői ismeretek alapján – igen magas, ezért kulcskérdés, hogy a munkát keresők és a szakmát választó fiatalok körében fel lehet-e kelteni az érdeklődést az ágazat iránt. Mára az iskolarendszerű képzésből már csak a ruhaipar tud középfokon képzett fiatalokat felvenni. A felsőfokú oktatásban a szakma igénye szerinti tudás közvetítése megszűnően van.

Tény, hogy az ágazat presztízse nagyon alacsony, így nem vonzó a fiatalok és pályaválasztók körében. Sajnálatos, hogy egyre csökken a megfelelő szakmai tudással rendelkező szakemberek pótlásának esélye, hiszen nem vonzó az ágazatban jellemzően alacsony bérszínvonal. Kifejtette, hogy a foglalkoztatásban jelentős szerepet betöltő textil- és ruhaipar, a textiliák mosását, tisztítását és a bértextil szolgáltatást végző textiltisztítóipar fejlesztéséhez, több területen van szükség, változtatásra. Ezekhez szükség van az ágazat iparpolitikájához kapcsolódó döntéshozók és a Kamarák segítségére és intézkedéseire. Szükség van az ágazat presztízisének javítása érdekében közös összefogással országos, regionális

és helyi kampányokra, minél több híradásra a közmédia felületein is. Az előadás további részében részletesen foglalkozott - többek között - a munkaerő utánpótlás kérdésével, a különböző ágazatban szükséges szakmák képzésének tartalmával, az oktatási anyagok korszerűsítésével, a pedagógusok szakirányú továbbképzésével, a képző intézmények szükség szerinti átszervezésével. A könnyűiparban jellemző bérezéssel kapcsolatban hangsúlyozta: ágazati szinten nagyon alacsony a kézhez kapott bér. Szakértők szerint az elmaradás a magyarországi átlagbérektől 40-60%, ezért szükségesnek látszik a szakmai bértarifa-megállapodás, valamint az ágazati kollektív-szerződés megkötése.

Összefoglalójában a következőket fogalmazta meg: A textil- és ruhagyártás több évszázados tradícióval rendelkezik és ma is folyamatosan fejlődik. Sajnálatos módon azonban a társadalom és a döntéshozók fejében – világszerte, de Magyarországon különösen – az iparág „régisége” rögzült, és nem érzékelik a tevékenységében és termékeiben bekövetkezett hatalmas változást, amelynek eredményeképpen a textil- és ruhaipar is tudás-intenzív iparágá vált, és ma már a legújabb anyagtudományi eredményeket, technológiai, technikai és informatikai innovációkat alkalmazza. Az utóbbi években sajnálatosan szűkül a szakirányú tudás megszerzésének lehetősége hazánkban; középszinten már csak a ruhaipar számára képeznek szakembereket, a felsőoktatásban pedig végleg megszűnt az alapos textiles és ruhaipari ismeretekkel rendelkező könnyűipari mérnök szakemberek képzése. A textil- és ruhaipar innovatív termékei pedig több területen nélkülözhetetlen elemei a fenntartható fejlődést biztosító technológiai megoldásoknak, gyártási műveleteinek bonyolultsága miatt ugyanakkor jelentős foglalkoztató is. A foglalkoztatottak között Magyarországon 80% körüli a női munkaerő aránya. Ezek a munkahelyek elsősorban gyakorlati képzést igénylő munkaköröket jelentenek, sok esetben, hátrányos térségekben, illetve olyan kisebb településeken, ahol fontos szerepük van a foglalkoztatásban. A textil- és ruhaipar bizonyos folyamatait alkalmasak arra is, hogy atipikus foglalkoztatási formákkal (rész- és távmunka) segítsen összeegyeztetni a családi és a társadalmi feladatvállalást.

A rendezvény záróeseményeként elismerések átadására került sor, mellyel a könnyűipari szakszervezeti alapszervezetek tisztviselőinek tevékenységét jutalmazták. Ennek keretében

•Varga Józsefné, bizalmi, (Lorenz Kft., Martfű),

•Varga Andrea, bizalmi, (Samsonite Hungaria Kft., Szekszárd),

•Hegedűsné Gecse Andrea, SZB titkár és ÜT elnök, (Styl Fashion Kft., Szombathely) részesült elismerésben.

A szakmai napot levezette és moderálta Varga Éva a BDSZ alelnöke, a Könnyűipari Tagozat vezetője, aki zárószavában megköszönte az előadók munkáját, valamint a résztvevők érdeklődését.

>csj<

Titkári értekezlet Balatongyörökön

A BDSZ aktív titkárai 2016. április 6-8. között tartották meg országos értekezletüket Balatongyörökön. Rabi Ferenc elnök szakszervezetünk Kongresszusi programjának aktuális feladatait, a bányászat, energia- és könnyűipar kihívásait értékelte. Előadásában elmondta, hogy a szénre épülő villamosenergia-termelés legnagyobb kiszolgálója a Mátrai Erőmű Zrt. két bányája. A jelenlegi információk alapján a bányák működése 2023-tól veszélybe kerülhetnek. A Márkushegyi bánya bezárásával sajnos az utolsó mélyműveléses szénbánya kerül bezárásra, jelenleg a földalatti bányaterület rekultivációja zajlik. A döntéshozók a magyar szén lakossági felhasználásának korlátozását kívánták bevezetni, az eredeti elképzelés szerint kizárólag import szénen lehetett volna felhasználni. A témakörrel kapcsolatban a szociális partnerek a Bányai Párbeszéd Bizottság ülésén ígéretet kaptak a részletszabályok változtatására. A kormányzat kezdeményezte a Nemzeti Ásványi Vagyonügynökség létrehozását, ellenben felmerül a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal és a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet Nemzeti Fejlesztési Minisztériumba való integrálása. Az európai szociális párbeszéd, valamint a Natura 2000 program során tudatos

természetvédelemmel kell összekapcsolni a bányászati tevékenységeket. A hazai ásványianyag-kitermelés tendenciáiban a lignit mennyiségének szinten tartása, a homok és kavics kitermelésének növekedése várható. A külföldi és a hazai tőke nem szívesen fektet bányászati tevékenységbe, Magyarországon kommunikációs bányák jelentek meg, utójára Dubicsány térségében került sor új bánya megnyitására. Jelentősen átalakult a villamosenergia-felhasználás az elmúlt időszakban. Az eredeti tervek szerint Paks 1 energiatermelését váltotta volna Paks 2, ehelyett egyszerre fognak működni az atomerőművek. A Mátrai Erőmű Zrt. energiatermelésének aránya 13,9%, a külföldi import mértéke körülbelül 40%, de mértéke folyamatosan növekszik.

Az elnök a bérek témakörével összefüggésben megemlítette, hogy a minimálbér nettó értéke nem éri el a létminimum összegét, a MASZSZ javasolta a 4 X 9 % emelés bevezetését, amellyel fokozatosan megvalósult volna a szükséges bérnövekedés elérése. A BDSZ szervezetek közül a Samsonite vállalatnál emelték a béreket ilyen mértékben. Ha nincs meg a megfelelő arányú béremelés fokozatosan létszámlátnál fog megjelenni a cégeknél. A bértárgyalások a BDSZ-hez tartozó szervezeteknél folyamatosan zajlanak, vannak szervezetek, ahol még nem sikerült megállapodni. Az MVM csoport-hoz tartozó egyes vállalatoknál a munkáltatók bérajánlásának mértékén nem kívánnak változtatni, ezért az EVDSZ-szel közösen megtartásra került az első sztrájk tárgyalás, az elégséges szolgáltatások mértékéről még nem sikerült megállapodni.

V4 tripartit találkozóra került sor Csehországban melyen Rabi Ferenc elnök is részt vett. Az országok képviselői kiemelték, minden fontos kérdésben ki kell kérni a szociális partnerek véleményét. A hazai szociális párbeszéd kormányzati szerepvállalására rámutat, hogy Magyarországot kormányzat oldalról helyettes-államtitkár képviselte, míg a többi országból az érdekegyeztetésért felelős miniszter volt jelen. Sajnos az egyeztetés más változtatások során sem történik meg az érintett szereplőkkel, Orbán Viktor miniszterelnök az MKIK ülésén jelentette be a cafeteria szabályainak változtatását, a tervek szerint a cafeteriaelemek be fognak épülni a munkabérekbe. A munkavállalók így várhatóan ezt az összeget nem pihe-nésre, meleg étkezésre fogják fordítani.

Kollektív szerződések tekintetében a BDSZ szervezetinél elkezdődött a felmérés. A villamosenergia-iparban sikerült megőrizni ágazati kollektív szerződésben foglalt eredményeket,

ágazati megállapodásra van szükség a könnyűipar területén is. Örömmel jelentette be, hogy az Eagle Ottawa szervezeténél átírásra került a kollektív megállapodás.

A társadalombiztosítás területén merült fel a legtöbb probléma, különösen a kordkedvezményes, korengedményes nyugdíjak ügye során. Sok munkahelyen nincs meg a megfelelő létszámú munkaerő, ennek következtében a munkabalesetek száma növekedett. A BDSZ a törvényi változtatásokkal kapcsolatban több demonstrációt is szervezett, de eredményeket csak erővel és jelentős létszámmal, támogatottsággal

lehet elérni. A III. csoportos rokkantnyugdíjasok esetében sikerült pozitív változásokat eszközölni. A MASZSZ kezdeményezte, hogy 40 év munkaviszony után nyugdíjba vonulhassanak a férfi munkavállalók is, de a kezdeményezést elutasította az Alkotmánybíróság. Igen aggályos az is, hogy már 9 éve nem emelték meg a nyugdíjminimum összegét.

Munkavédelem, foglalkoztatás, egészségügy kérdéseiben lényeges, minden szervezetnél kerüljön megválasztásra a munkavédelmi felelős. Fontos, hogy a képviselőt védelem illeti meg. A másik aspektus, hogy a

szervezeteknél növekedett a munkabalesetek száma, a megelőzésre nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Magyarországnak ratifikálnia kell az ILO 176. számú iránylevét a bányászati munkavédelméről.

A BDSZ az idei évben is megrendezi a Könnyűipari Napot, mely során ismét az adott szakmakultúra képviselői kerülnek meghívásra. (Ez az esemény megtörtént, erről lapunk 1-2. oldalán olvasható beszámoló. – a Szerk.!)

Beszámolt az elnök továbbá arról is, hogy szervezetünk bekapcsolódott egy nemzetközi bőripari projektbe, amelyben elsődlegesen az Eagle Ottawa szervezete vehet részt, valamint pár kisebb vállalkozás, amely bőripari termékekkel, bőrfeldolgozással foglalkozik.

A szakképzés területén a bányászati szén-külféjtéses képzés megmaradt. A könnyűiparban fontos a tapasztalatok összegyűjtése. A BDSZ Ifjúsági Bizottságába több területről is delegáltak a szervezetek fiatal kollégákat, remélhetőleg a tendencia folytatódik. Szakszervezeti nyomásgyakorlásban szakszervezetünk meghatározó Magyarországon, szinte valamennyi demonstráción jelen van jelentős létszámmal.

Konföderációs szakszervezeti események vonatkozásában elmondta, hogy a SZEF kilépett a MASZSZ-ból, az ASZSZ és az MSZOSZ fúziója sikeresen lezajlott, a bírósági bejegyzése megtörtént. A BDSZ hangsúlyozza, új szerepet kell betöltenie a szak-

delemmel kapcsolatban. Továbbá javasolta, hogy színesíteni kell a Bányamunkást, előnyös lenne, ha több szervezeti hír jelenne meg a lapban.

A BDSZ nemzetközi tevékenysége területén összekapcsolódnak a globális és európai folyamatok. 2016-ban rendezik meg számos nemzetközi szakszervezeti szövetségnek a kongresszusát, köztük az IndustriALL Globál és az IndustriAll Europe kongresszusait is. A rendezvényeken hangsúlyozni kell, hogy hihetetlen mértékben sérült a megtermelt jövedelmek igazságos elosztása. A hazai munkaerő költség ráfordításában csak néhány európai ország van mögöttünk. Megfelelő kapcsolatra, harmonizációra van szükség a tagállamok között, meg kell határozni a felzárkózás lehetséges útjait.

Figyelmet kell fordítani a szakszervezeti képzésekre, a fiatal tagok delegálására, az utánpótlás nevelésre.

Az előadás végén elmondta, hogy a szakszervezeti hagyományokra is fokozott figyelmet fordít szakszervezetünk, fontos a közösségi ingatlanok megfelelő kihasználása, felújítása. Legutóbb Ajkán került sor, jelentős beruházásra.

A szakszervezetek kiemelt feladata, hogy a szociális védelem minimális standardjait meg kell határozni és eredményeket kell elérni ezen a területen.

Szentpéteri Nagy Richárd egyetemi adjunktus a magyar gazdaság, társadalom helyzetéről, jövőbeni kilátásairól tartott előadást. Prezentációjában

minden közintézményen. Várhatóan az új parlamenti választások előtt lesz még népszavazás. A közvélemény nagyobb része nem akarja, hogy továbbra is a jelenlegi rendszer fennmaradjon, de nincs igazán ellenzéki választási alternatíva. A Fidesz-KDNP a menekültkvótával kapcsolatban népszavazást kezdeményez. Az ügyben Brüsszelben az Európai Bizottság dönt. A Kormány célja a népszavazási kezdeményezéssel a saját népszerűségének növelése.

A brit népszavazási kezdeményezése az EU-ban való bennmaradásra vagy kilépésre nincs jó hatással a Közösségre. A közvélemény-kutatások szerint érdekes módon a fiatalok a bennmaradásra, az 55 év feletti állampolgárok a kilépésre szavaznának nagyobb arányban.

A tikári ülés következő napján Kolláth János főkönyvelő a BDSZ alapszervezeteit tájékoztatta a beszámolási kötelezettségekről, határidőkről és a legfontosabb 2016. évi adóváltozásokról. Kiemelte, hogy a szervezetek régebben az önállóságra törekedtek, ez a tendencia megfordult. Számos szervezet úgy döntött, hogy a BDSZ központjában történjen a könyvelés és a pénztárkezelés, ez jelentős megtakarítást jelent az alapszervezetek költségvetésében.

Az értekezlet az alapszervezeti munka gyakorlati tapasztalatainak megvitatásával folytatódott. A kollégák beszámoltak a helyi szintű bértárgyalások és a tagszervezés eredményeiről, a jó gyakorlatokról, kihívásokról. Rabi Ferenc elnök a beszámolókat követően kifejtette, hogy számos új kihívás jelent meg a munka világában. Ha nem lesz érdemi béremelés, akkor több ágazatban is munkaerőhiány fog keletkezni. A multinacionális cégek jelentős humán erőforrás hiány esetén kiszervezhetik a termelést más országokba, vagy átcsoportosításokra is sor kerülhet. Már a Mátrai Erőmű Zrt-nél és a villamosenergia-ipar többi cégénél is szakemberhiányra panaszkodnak a munkálattók. A hazai autóiipari bérekhez képest magasabb béreket adnak Szlovákiában, Lengyelországban. A társadalomban jelentős elfordulás tapasztalható, melynek oka, hogy nem látják a kiszámíthatóságot a munkahelyeken, a karrierútjukban. Ezért a közösség erejét kell használni, a szakszervezetek jelentőségét kell kiemelni. A Munka törvénykönyve változásai rontották a munkavállalók, szakszervezetek pozícióit, lényeges, hogy a helyi szervezeteknek legyen újból azonnali vétőjoguk.

A délutáni napirendek a BDSZ tagozatok helyzetértékelésével folytatódott, először Varga Éva alelnök számolt be a könnyűipari helyzetéről. A hazai termelés a lakossági igények 30%-át teszi ki, a többi áru importon keresztül kerül értékesítésre. Az ágazatban meghatározó a bérmunka, a

határidők lerövidültek. A fiatalok számára nem vonzóak a könnyűipari munkakörök. A cégek környezetvédelmi céljai jelentős beruházást igényelnek. Az alelnök beszámolt a könnyűipari alapszervezetek tevékenységeiről, eredményeiről. Kiemelve, hogy az

melyekből várhatóan 2018-ig kettőt leállítanak. A 2023-25 közötti időszakban a további blokkok jövője is veszélybe kerülhet. Van egy másik alternatíva is, amely 50 MW-os erőmű építéséről szól, gőz- és hőtermeléssel látná el a környéken működő ipari

Eagle Ottawa és a Samsonite cégeknél jelentős létszám-bővülés zajlott le, ezzel arányosan növekedett a szakszervezeti taglétszám is. A Styl Ruhagyárban megszűnt a felszámolás, német és angol exportra gyártanak férfi zakókat.

Az RWE vállalatcsoport kijelentette, hogy több szén blokkot nem fog építeni. A villamosenergia-iparban az EVDSZ és a BDSZ sztrájkbizottságot alakított, valódi figyelemztető sztrájkot kívánnak szervezni, ha nem sikerül megállapodni.

szervezeteknek a megújulásban, erős kormányal szemben, erős konföderációra és ágazati szakszervezetekre van szükség. Meg kell erősíteni a területi jelenlétet minden szinten. A kedvezményre jogosító szolgáltatókkal folyamatosan tárgyal a BDSZ vezetése, helyi szervezetei. Sikertült szakszervezetünk taglétszámát növelni, mind az aktívak, mind a nyugdíjas tagok tekintetében.

A szakszervezeteknek össze kell fognia és szolidárisnak kell lennie egymással, a Munka törvénykönyve, a sztrájk-törvény módosítása és a munkavállalói kiszolgáltatottság csökkentése érdekében. Az előző jogi szabályozások lehetőséget adtak a vitás munkáltatói döntések felfüggesztésére. Az Európai Közlekedés és Szállítási Dolgozók Szakszervezete kérte az aláírásgyűjtési akciójukhoz a BDSZ támogatását, hogy az ágazat munkavállalóit azonos bérszínvonalon foglalkoztassák, attól függetlenül, hogy melyik tagállamban alkalmazták őket. Az utóbbi időszak pedagógus és kereskedelmi dolgozók szakszervezeteinek demonstrációin is jelen voltak a BDSZ képviselői. Külön kiemelte és megköszönte a nyugdíjas tagok aktivitását a megmozdulásokon.

Nélkülözhetetlen a gyors és hatékony kommunikáció a szervezetek és a tagság között, ezért fontos a tagok elérhetőségeinek minél szélesebb körű begyűjtése. A BDSZ honlapja várhatóan az idei év közepén meg fog újulni, fontos lenne ha több hír jelenne meg a könnyűipari tevékenységgel, érdekve-

elmondta, hogy az idei évben lett öt éves az új Alaptörvény, de még mindig nem tisztá a jogi környezet. Kérdések sokasága merül fel; érvényesen jött-e létre, legitím-e a jogszabály? A népek kellett volna létrehozni az új Alaptörvényt, ehelyett Magyarországon a törvényhozó hatalom alkotta meg. A népszavazás kezdeményezését nagyon megnehezítette a kormány az új törvényi változtatással. Számos ellentmondást tartalmaz a törvény szövege is, úgy mint Magyarországon örendelkezése nem érvényesült az 1946 után következő időszakban csak 1989 után. Az Alaptörvény mégis erre az időszakra hivatkozik vissza. Az új törvény elfogadásakor a Kormány megünneplte a létrejöttét az Operaházban, míg az épület előtt a nép hatalmas tüntetést szervezett. Az alkotmányjogász véleménye szerint 2010-ben nemcsak kormányváltás, hanem rendszerváltás is történt. 2010-ben Orbán Viktor az alakuló ülésen szólalt fel, de akkor még nem töltötte be a miniszterelnöki pozíciót. Beszédében „fülleforradalmat” említett, amely csupán egy egyszerű parlamenti választás eredménye volt. Új legalitást kívánt teremteni az időszak alatt elfogadott számtalan új jogszabálynak, törvényi változásnak. Az új összetételű Országgyűlés elfogadta a Nemzeti Együttműködés Rendszerét, amellyel a kormányzó pártok véleménye szerint a magyar választópolgárok új társadalmi szerződés kötöttek, egy új rendszer megalapításáról döntöttek. A NER szövegét ki kellett függeszteni

Pápis László alelnök a hazai bányászati helyzetét elemezte. Az utolsó mélyművelésű szénbányában megszűnt a termelés, pár helyen bányásznak barnaszén, egy térségben fekete-szén. A Mátrai Erőmű Zrt. két bányájában évente 9,5 millió tonna szén termelnek. Jelenleg öt blokk működik,

A rendezvény második nap délutánján a BDSZ Alapszabály szerinti tagozati ülések lebonyolításra is sor került. A rendezvény zárónapján Pápis László alelnök foglalta össze a titkári értekezlet tanulságait, eredményeit.

Beöthy-Fehér Szabolcs

A BDSZ Nyugdíjas Választmányának országos értekezlete

2016. május 17-19

A tanácskozást Székely Jenő, a Nyugdíjas Választmány elnöke nyitotta meg.

Ismertette a három napos értekezlet programját, továbbá a BDSZ XXXIV. Kongresszusán elfogadott, nyugdíjasokra vonatkozó munkaprogramját és munkatervét. Ezek közül a legfontosabb célkitűzéseink: méltó időskor, stabil értékálló és kiszámítható nyugdíjrendszer, korrekciós nyugdíjmelés, rugalmas nyugdíjazási eszközrendszerek megvalósítása.

A jövő évre tervezett nyugdíjmelés 0,9 százalékos lesz, amely nem veszi figyelembe a nyugdíjasok vásárlási szokásait és nem számol a nyugdíjas kosárral sem. Demagóg kormánypropaganda, hogy a nyugdíjasok már a 13. havi nyugdíjat is megkapták az elmúlt öt éves időszakban – emelte ki a Választmány elnöke.

Kolláth János a BDSZ gazdasági vezetője, mint a második napirendi pont előadója, ismételt beszélt a BDSZ nyugdíjas szervezetek vezetői részére elkészített tájékoztatóról. Az előadásában érintette az idevonatkozó jogszabá-

Ferenc a BDSZ elnöke volt, aki az előadását kivetítőn szemlélte. Az alábbiakban ebből idézzük.

- Első gondolatom a köszönet és elismerés az eddig végzett önfelálló munkáért. A Nyugdíjas Választmányunkban közel 13 ezer tagdíjat fizető nyugdíjas van, amely erőssé teszi érdekképviselőnként. A Nyugdíjas Választmány döntési jogkörrel van felruházva.

Hatalmas meglepetés a GDP növekedése 2016. I. negyedében, az előző év azonos időszakához képest. Ez is jól mutatja, hogy rendkívül sérülékeny a magyar gazdaság, s részben ennek is köszönhető a mostani 0,9 százalékos növekedés. Lehet, hogy ez csak egy időszakos jelenség, de hosszú távon nagyon nehezen lesz tartható a 2 százalékos feletti GDP növekedés.

A környező országok hasonló időszakban mért GDP növekedése mind meghaladja a magyarországi adatokat, de éves összevetésben is majdnem kétszerese a miénkhez képest.

Ágazati szinten a járműgyártás és a gumigyártás növekedett a legjobban.

A Földművelésügyi Minisztérium rendelete most nem került bevezetésre, mert ez teljesen megszüntette volna még azt a csekély lakossági széladtást is, amely most még biztosított.

A bruttó villamosenergia-termelésben Paks 52,7 százalékban, míg Mátra 20,2 százalékban vesz részt.

Magyarországon ma már munkaerőhiányról beszélünk, melynek egyik legfőbb okozója az elvándorlás. Ugyanis a munkaerőpiacon belül hiányzik egy bérfelzárkóztatási program és teljesítményarányos bérfizetés. A hivatalosan közzétett foglalkoztatási adatokhoz képest jóval többen dolgoznak külföldön (közel négyszerese) és a közfoglalkoztatási program sem hozta meg az igazi áttörést. Ez utóbbi célja elsősorban az, hogy a közfoglalkoztatottak minél előbb visszatérjenek a munkaerőpiacra, azonban az adatok ezt nem támasztják alá.

Az Ágazati Párbeszédbizottságok korábban 440 millió forinttal gazdálkodtak, ezt most lecsökkentették 10 millió forintra. Nem lehet szociális párbeszéd nélkül munkabékről beszélni.

A szolidaritás az egyik legfontosabb fegyvere a szakszervezeteknek. A legutóbbi széles körben támogatott szolidaritási akció a pedagógusok mellett volt. Az akció legfőbb gondolata: képes-e a társadalom arra, hogy a negatív folyamatoknak megálljt parancsoljon.

(Az előadás teljes anyagát minden résztvevő megkapta)

Rabi Ferenc, javasolta, hogy a Nyugdíjas Választmány Gaál Gábor tanácsost válassza meg a Nyugdíjas Intéző Bizottság titkárának. A jelenlévők egyhangúlag választották meg Gaál Gábort a pozícióba.

A következő előadó Hidasi László társadalombiztosítási szakértő, rögtön az elején kijelentette: Előadásomban nem a jelenlegi nyugdíjrendszerrel kívánok foglalkozni, hanem más érdekességekkel.

Milyen változások várhatóak a közeljövőben?

A Gyes-t átnevezték gyermekgondozási ellátássá. A nyugdíj összegének kiszámításánál az irányadó öregségi nyugdíjigazolvány előtt rendelkeznie kell az ügyfélnek, de csak akkor, ha az új számítás az ügyfélre nézve kedvezőbb.

Az ügyintézési határidő változatlanul 22 nap, azonban 2015. december 31-e után bejön egy új 60 napos szabály is, ami a bonyolultabb, hosszabb ügyintézését igénylő esetekre jött létre. Amennyiben ez idő alatt sem rendeződik az ügyintézés, úgy az ügyfélnek 10 000.-Ft-ot kell fizetni.

Bejött a rendszerbe viszont egy rövid, úgynevezett „Sommas eljárás”, amit akkor lehet alkalmazni, ha az ügyfél hitelt érdemlő igazolásokat tud bemutatni az eljárás során.

A komplex minősítési eljárásoknál feltorlódtak az ügyek, s ezért azok, akik öt éven belül elérik az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárakat azoknál már nincs felülvizsgálat.

Friss változás, hogy a vállalkozókat akkor is megilleti a rehabilitációs és rokkantsági ellátás, ha nem végeznek keresetvédekenység.

Ugyancsak friss változás, hogy míg korábban a rehabilitációs ellátást a kérelem benyújtása napját követő naptól lehet megállapítani, az új szabály szerint ezt már csak a jogerős határozattól lehet megállapítani.

Fontos változás az is, hogy ha az ellátott nem működik együtt a Rehab hatósággal, akkor maximum 3 hónapig lehet szüneteltetni az ellátást.

2016-ban a rehabilitációs és rokkantsági ellátások új alapösszege 94 500.-

Ft lett, melyet ezt követően emelni kell a következő év január 1-től esedékes nyugdíjmelés mértékével.

Változott a rehabilitációs ellátás mellett dolgozók keresetkorlátozó szabálya is, amely mostanra megegyezik a rokkantsági ellátás mellett dolgozók keresetkorlátozó szabályával.

Amennyiben valakinek a komplex minősítési eljárás során az állapota végleges, akkor a megváltozott munkaképességű személyt már nem lehet később felülvizsgálni.

Az ONYF és az OEP 2016. június hónapban összeolvad, s az új szervezet neve Nemzeti Csáládtámogatási és Társadalombiztosítási Hivatal lesz. Az egészségbiztosítási és a nyugdíjbiztosítási alapokat is ez a szervezet fogja kezelni.

Varga István kérdés tett fel: Mi a helyzet az Ukrán nyugdíjakkal?

- A szovjet utódállamok mindegyike meg tudunk egyezni és az újonnan megkötött egyezmények szabályozzák, hogy melyik országból milyen nyugdíjra jogosult a munkavállaló, az adott országban ledolgozott munkaviszony után.

Az ukránokkal is elkezdődtek a kétoldalú tárgyalások, azonban a finisben az ukránok visszaléptek. Jelenleg a kérdésben patthelyzet alakult ki. Természetesen az Ukrán államnak ez jó, mert a megállapított nyugdíjakat nem neki kell folyósítania.

Egy ausztráliai tanácsadó cég megvizsgálta az Európai Unió tagországainak nyugdíjrendszereit és megállapította, hogy ma a dán nyugdíjrendszer a legjobb.

Négy pillérből áll.

- az első állami alapnyugdíj (csak adóból) az kaphat, aki legalább 3 évet az országban élt és dolgozott,

- a második pillér fentieken túl figyelembe veszi az elismert szolgálati időt is,

- a harmadik pillér tőkefedezeti rendszerben valósul meg a munkaadókkal való együttműködés keretében (befektetések és hozamok a hatályos KSz-ben vannak szabályozva). A munkavállalók 93 százaléka részt vesz ebben a rendszerben,

- a negyedik pillér az önkéntes nyugdíjpénztári rendszerben valósul meg.

A 18. életévüket betöltött dánok 98 százaléka részt vesz ebben.

Egy bizonyos összeg felett már nem jár az állami alapnyugdíj és van lehetőség csökkentett nyugdíjba vonulási lehetőségre is.

A Dán helyettesítési ráta 83,5%, míg a magyar 73,6%-os.

A nap harmadik előadója Czeglédi Zoltán politológus volt. Gondolataiból idézzük.

- A jelenlegi kormány már a hatodik éve kormányoz és azt, amit elhatároz-

nak, azt akadály nélkül meg is valósítja. Nincsenek fékek és gátak, ami a demokráciában elengedhetetlen.

Sajnos nincs valós ellenzék sem ma Magyarországon. A lakosság többsége nem megy el szavazni, s így ezek a szavazatok nem jelennek meg a pártok mögött.

Jelenleg nincs természetes kihívója a Fidesznek. 2014-ben megnyerték az országgyűlést, az Európai parlamenti és önkormányzati választásokat.

Ha most lenne a választás nem biztos, hogy a FIDESZ győzne.

A FIDESZ hitvallása az, hogy uralni kell a pillanatban, most kell dönteni ebben a pillanatban.

Az ellenzéki oldalon felsorakozó pártoknál viszont az figyelhető meg, hogy ha nem tudnak mást mondani, mint a Fidesz, akkor nincs megfelelő alternatívájuk sem.

Az ellenzéki pártok nem értik, hogy a pártoktól távolságot tartókat hogyan lehetne megszólítani és behozni a saját szavazó bázisába.

A civil szervezetek is megjelentek a direkt politikai térben. Ezzel csak az a baj, hogy nem tudjuk hányan állnak mögöttük és csak egy éppen aktuális kérdést képesek felölelni.

Jó lenne, ha az ellenzéki pártok most már előállnának egy olyan valódi programmal, melyet az emberek magukénak tudnak érezni.

Ezután a területi szervezetek beszámoló tájékoztatójára került sor, melyet Gaál Gábor tanácsos, a Választmány titkára koordinált.

A felszólalók tájékoztatták az értekezlet résztvevőit a saját területükön elvégzett munkáról, gondokról és eredményekről. Különös hangsúlyt kapott a felszólalásokban, hogy milyen módon lehetne javítani a tagszervező munkát.

A javaslatok során elhangzott, hogy több helyen fiatalokat is beletetnek az alapszervezetekbe, mert munkahelyeiken nincs érdekképviselő. A borsodi területről javaslat érkezett, hogy írjunk a Minisztérium felé egy levelet, melyben kritikát és egyben javaslatot is megfogalmazunk a jövő évi 0,9 százalékos nyugdíjmeléssel kapcsolatban.

Székely Jenő válaszában elmondta, hogy ezt a kezdeményezést jó ötletnek tartja, és kezdeményezni fogja a javaslatunkat a MaSZSZ Nyugdíjas Tagozata felé.

A harmadik napon, délelőtt került sor az országos értekezlet zárására. Székely Jenő Választmányi elnök elmondta, hogy összességében eredményesnek ítélte a három nap programját, s egyben kérte a jelenlévőket, hogy az itt elhangzottakat mindenki hasznosítsa a saját területén.

G. G.

lyi háttérrel és kötelezettségeket, utóbbi esetben különösen a származtatott jogi szervezetekre.

A szakszervezetek egyesülési formában működnek, és a „Civil törvény” értelmében a szakszervezet nem kaphat állami támogatást és nem jogosult az adó egy százalékára sem. A törvény mérleg-beszámolási kötelezettséget ír elő, amelyben mindent fel kell tüntetni az adott szervezetről (vagyon, ingatlan, stb). El kell készíteni és le kell adni a 2015. évi beszámolót.

A továbbiakban még részletesen beszélt a számviteli törvényben és a személyi jövedelemadóban bekövetkező változásokról.

A második nap első előadója Rabi

Ugyancsak növekedést mutatnak azon textil és bőripari cégek teljesítményei is, amelyek szoros kapcsolatban vannak az autógyártással.

Az ásványi nyersanyag kitermelést a 2004–2014-ig terjedő időszakban az jellemezte, hogy a lignit kivételével az összes nyersanyag volumene csökkenést mutatott. Magyarországon az ásványi nyersanyag kitermelés teljesen átgondolatlan. Az ausztráliai Whitehorse cég is nemrég kivonult az országból, mert hiányoztak azon garanciális elemek, amelyek hosszabb távon a befektetett erőforrások megtérülését biztosította volna.

A hazai szénbányászat teljesen visszafejlődött, néhány kommunikációs bányanyitást volt csupán (lásd: Farkaslyuk).

Bátyó elment Dénes András halálára

Nálánál egyenesebb, tisztább embert nem ismertem. Olyat, mint ő is keveset. Mindenki szerette, s ő is mindenkit szeretett, akivel valamilyen módon kapcsolatba került. Szerencsém volt vele hosz-

szú időn keresztül együtt dolgozni, közelről bámulhattam azt az alázatot, amellyel a munkáját végezte, azt a szorgalmat, amivel kivívta magának a bányász érdekvédelemben elfoglalt előkelő helyét. Azt a tiszteletet, amely a társadalombiztosítási kérdésekben való jártasságáért őt megillette, nem adták ingyen. Irodájában kisebb hegyeket alkottak a szakmai anyagok. Kívülálló elszőnyedhetett az iratkupacok láttán, de ő hallatlan magabiztossággal nyúlt a megfelelő helyre, ha valamely felmerülő témához szakmai háttér kellett. Amikor letelt a „műszak” telepakolta a táskáját éppen aktuális, tanulmányozandó iratokkal, vitte haza, hogy otthon is belemerüljön a szakmai kérdések olvasásába.

Soha senkiről nem mondott rosszat. Nem érdekelték a pletykák, ezeket meg se hallotta. Szeretett nosztalgizálni, visszaemlékezni az elmúlt időkre, a kedves és általa tisztelt elődökre, a várpalotai ifjúkorra. Tudott meghatódni és tudott

nagyokat nevetni, egyiket sem szégyellte. Őszinte volt, minden hátsó szándék nélküli. Ember volt a szó legnemesebb értelmében.

Dénes András 1958 óta dolgozott a bányaiiparban. Először a Várpalotai Szénbányák Villamos üzemében volt villanyszerelő, majd a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola elvégzése után csoportvezető, később gépmester lett.

Beosztottjai és munkatársai körében korán kitűnt szociális érzékenysége és segítőkész magatartása és bátor kiállása a kollektíva érdekében.

Így lett a hatvanas években szakszervezeti tisztségviselő, a VSZB munkáügyi és szociális bizottságának vezetője. 1978-ban került a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete központjába, ahol a társadalombiztosítás és szociálpolitika szakterületével foglalkozott és vált a munkaterület kiváló szakértőjévé.

A bányaiipari privatizáció során munkakörébe került a munkáügyi kapcsolatok szakmai irányítása és felügyelete is. Különösen a munkahelyi kollektív szerződések, majd az ágazati kollektív megállapodások rendszerének elterjesztésében és fejlesztésében vállalt és végzett kiemelkedő munkát. Jórészt neki

köszönhető, hogy a bányászati munkahelyeken kiépült és eredményesen működik az üzemi tanácsok intézményrendszere.

Dénes András tevékenységét mindvégig a lelkiismeretesség, a szakmai hozzáértés, a bányászok és a bányászat ügyének elkötelezett képviselője és szolgálata jellemezte. Példamutató hozzáállással, türelemmel és megértéssel foglalkozott az emberek ügyeivel, védte és képviselte a bányaiipar szociális vívmányait. A Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat tagjaként, egészen annak megszűnéséig, képviselte a bányaiipart. Sok évtizedes munkássága során a munka világa közszereplőjeként marandót alkotott a bányai- és energiaipar tekintetében. Munkáját kitüntetésekkel ismerték el. Kiváló bányász (1995), Borbála érem (1998), Munkáügyi Díj (2006).

Nyugdíjazását követően sem szakadt el a közegetől, amelyben dolgozott. A BDSZ nyugdíjas választmányának titkáráként bocsátotta a mozgalom rendelkezésére mindazt a tudást, amit a hosszú évek során felhalmozott. Naprakészességét megőrizte, figyelemmel kísérte a jogszabályi változásokat, nyugdíjas „ügyek-

ben” továbbra sem volt nála járatosabb a bányász érdekvédelemben.

A BDSZ központban működő nyugdíjas klub, életre hívójaként és működtetőjeként, felülmúlhatatlan érdemei voltak abban, hogy a központi apparátus egykori munkatársai, időnként összejöjjenek egy-egy jóízű beszélgetésre.

Életkedve elapaszthatatlanul vibrált, mozgékonyasága, sodró lendülete bámulatra méltó volt. Nem fogott rajta az idő, hetven év felett is több egységnyi fiatalos munkálkodott benne. Magánrendezvényeink (születésnap, névnap) központi szereplője volt, nagy átéléssel előadott, humoros történetein sokat derültünk, hálásak voltunk neki a jókedvünkért.

Az elmúlt egy évben egyre ritkábban látogatta a klubot, majd végleg elmaradt. Egészsége megromlott, betegségét kutató kórházi vizsgálatok, kezelések sorát élte át.

Aztán érkezett a szomorú hír. Életének hetvenhetedik évében...

Egy bányász érdekvédővel megint kevesebbek lettünk. Elment egy jó ember, a barátunk, a kollégánk, meghalt Dénes András.

Nyugodj békében, bátyó!

- hip -

Végső búcsú Makrai Lászlótól

2016. június 3-án, Veszprémben, eltemettük Makrai László okl. bányamérnök, bányageológus kollégánkat, az egykori Veszprémi Szénbányák főosztály vezetőjét, főgeológusát, a BDSZ országos tanácsának és nyugdíjas választmányának tagját, a veszprémi bányász nyugdíjas szervezet megbecsült vezető tisztségviselőjét, a városi nyugdíjas közösségi élet fáradhatatlan és meghatározó, központi alakját.

A friss, zuhogó nyári esőben családja, nagyszámú egykori kollégája, tisztelői és ismerősei nagy részvét mellett rótták le tiszteletüket a ravatalnál.

Váltott díszőrséget a ravatalnál a veszprémi kívül az Ajkáról, Zirc-Dudarról, Balinka-Mórról és Várpalotáról és az ország más bányavi-

dékeiről érkezett nagyszámú egyenruhás kollégáink látták el.

A szertartás alatt az özvegy kívánságának megfelelően a hangszóróból az ismert bányász dallamok szóltak. A gazdag Selmeci dalkincsünkől Pözlmann István és Kiss Tamás kollégáink fáradtságos és hozzáértő munkája révén sikerült az alkalomhoz illő, a megemlékezés és a búcsú hangulatát híven megteremtő hanganyagot összeállítani. Köszönet érte! A temető technikai személyzete a nyílt lángok hatósági tiltására hivatkozva a bányáslámpákat kezdetben nem akarta beengedni a ravatalozóba, de Sasvári Antal kollégánknak a biztonági Davy-lámpák műszaki tulajdonságairól tartott szakszerű ismertetése után végül is méltó

díszítésként elhelyezhettük azokat a hamvak mellett.

A hivatásos búcsúztatót követően dr. Buzási István bányamérnök a szakma nevében köszönt el az elhunyt kollégánktól, részletesen felsorolva szakmai érdemeit és munkásságának jelentősebb részleteit. Záró gondolatként kiemelte, hogy Makrai László aktív éveit utolsó szakaszának nagy sikere volt a Gyepükaján térségében lemélyített szénkutató fúrások eredményessége, a mintegy 100 Mt mennyiségű Ajka II. szénvagyont megtalálása. Más kérdés, hogy napjaink szigorú gazdasági törvényszerűségei ennek a hasznosítását már nem tették lehetővé. Mi bányászok azonban, úgy sejtjük, hogy ha előbb nem is, de talán ünnepeink egyszer mégis e bányakincs felhasználására kényszerülnek. Ennek során Makrai László nevével találkozni fognak. Ennél

sebb és tartósabb emléktáblát a sorstól talán nem is lehet kívánni. Ezzel monduk utolsó Jó szerencsét!- fejezte be megemlékezését Dr. Buzási István.

A sírnál a hamvak földbe helyezését egyidőben a harangjáték után a nem szűnő esőben az OMBKE tiszteleti tagja, dr. Pataki Atilla kollégánk érces hangjának vezetésével az esernyők alól gyönyörűen szólt a teljes gyászoló gyülekezet alkalmi kórusa által elénekelt bányász himnusz, amelyet nagyra becsült kollégánk még egy szépen zengő szóval egészített ki.

Köszönetet mondunk a gyászszertartás minden résztvevőjének és mindazoknak, akik közreműködésükkel elősegítették, hogy szeretett kollégánktól Makrai Lászlótól méltón módon vehetünk búcsút. Nyugodjék békében! Utolsó Jó szerencsét!

Németh György

Bányászklubok Országos Találkozója

Hetedik alkalommal rendezte meg Tatabányán a Kertvárosi Bányász Művelődési Otthon a Bányászklubok Országos Találkozóját 2016. április 23-án tíz fellépő együttes közreműködésével.

A helyi Bányász Dalkör mellett érkezett hagyományörző csoport a Zala megyei Gellénházáról és a hevesi Egercsehi községből. Mint az elmúlt években szinte minden alkalommal, ezúttal is itt volt a Salgótarjáni Bányász-Kohász Dalkör, az Oroszlányi Bányász Dalkör, valamint Tokodaltáró-Tokod Egyesített Kórusa. Az Ajka-Padragkúti Forrás Női Kar mellett a Padragi Bányász Férfikar is kipróbálhatta a művelődési otthon akusztikáját. Örömteli, hogy idén a Várpalotai Bányász Kórus is le tudott jönni. A nemzetiségi bányásztelepüléseket most is a Sárissápi Szlovák Pávákör képviselte. A bemutatókat Dr Gerzanics Magdolna értékelte összességében és külön-külön egyaránt.

A program fő támogatója, a Nemzeti Kulturális Alap mellett segítette még a lebonyolítást a Pannon Hűsolt valamint a Vöröskereszt helyi szervezete.

A szervezők remélik, hogy a Találkozóznak 2017-ben is otthont adhatnak, és a tatabányai bányászklubok valamint a város együttes jubileuma kapcsán meghirdetett „Jó szerencsét Emlékév” kísérő programjaként is vendégül láthatják majd újfent azokat a dalos közösségeket, kórusokat, amelyek még fontosnak tartják a bányász szakma kultúrájának és hagyományainak ápolását, terjesztését.

Pákai Ernő

Százhuszonkét éves a „Jó szerencsét” köszöntés

Idén, a várpalotai „Jó szerencsét Művelődési Központ”-ban – mint eddig minden évben – 2016. április 14-én került sor az ünnepségre. A pót-székek beállításával megtelt „Szi” teremben, a Bányászhimnusz elhangzása után, a Faller Jenő Szakközépiskola és Kollégium diákjainak (felkészítő tanárok: Reif Mónika és Sándor Zsuzsa) színvonalas műsora után Dr. Horn János az ünnepség levezető elnö-

Kedves Tagtársak!

Immár 122 éve, hogy az ország különböző bányászati-kohászati létesítményeiben, az Alma Materekben, Selmecen, Sopronban, Miskolcon, Dunaújvárosban, vagy Fehérváron, illetve ha bányászok, kohászok (és erdészek is!), egyéb helyeken találkozunk, fel-felcsendül a mindnyájunk által ismert és szeretett köszöntésünk, a Jó szerencsét!

zömöt biztosító fosszilis nyersanyagok, sem a mindennapi életben használt bányászati termékek, alapanyagok nélkül.

Az Energia Világtanács tavaly év végén készült elemző előrejelzésében pedig nyilvánosságra hozta, hogy a 2050-es energiamixben a fosszilis energiák részaránya még mindig 77% lesz! (szén: 27, kőolaj 30, földgáz 20%), tehát alig csökken a 2010-es 79%-hoz képest a világ energiafogyasztásában!

Ezt látva a szénhidrogén ipar bizhat abban, hogy hamarosan az olaj-és gázárak reális szintre emelkedésével újra érdemes folytatni a jelenleg leállított kutatásokat.

A kormány új, a lakóház-építést támogató politikája előrevetíti az építési nyersanyagok növekvő igényét, s ezzel a bányászat ezen ágazatának fellendülését. Mindezen fontos célok eléréséhez azonban össze kell fognunk, hogy a szakmailag elérhető, teljesíthető környezetvédelmi normákat, elvárásokat teljesíteni tudjuk. A pillanatnyi nagyobb haszon elérése érdekében ne lépünk át korlátokat, mert ezek a szakmán belülről gerjesztett negatív jelenségek köszönnek vissza a médiából, a zöldektől úgy, hogy ezek alapján általánosítanak, és sütik ránk, bányászokra a környezet-károsítás minden bélyegét.

Mutassuk meg, hogy tiszta mérnöki gondolkodással megtaláljuk az általunk használt technológiák azon lehetőségeit, amelyekkel a természet egyensúlyi állapotát megőrizhetjük. Meggyőződésem, hogy nem csak pénz kérdése a környezet-tudatos bányászat megteremtése, hanem alkalmazkodni kell, ha talpon akarunk maradni.

S egy bányász mindig talpon és életben akar maradni. Mi, akik olyan ősi szakmával, és olyan régi és gyönyörű hagyományokkal rendelkezünk, s ápoljuk azokat, kell, hogy közösen gondolkodva, tegyünk is létünkért, a bányászat jövőjéért, hogy a Jó Szerencsét! köszöntés örökre fennmaradjon, s tiszteletet ébresszen.

Mert mi tudjuk, hogy egymás meleg üdvözlése, féltése cseng ki belőle, és a többi szép selmeci hagyományunkkal együtt, köszöntésünket is tartjuk meg utódainknak, az utókorunk. Jó szerencsét!

A beszéd után a Bányászhimnusz harangjáték hangjai alatt tizenyolc szervezet és Bóna Kovács Károly gyermeke koszorúzott.

A koszorúzás után Pappné Csövári Zsófia az alábbi szavakkal nyitotta meg az ez alkalomból megrendezett „MÉLYEN REJLŐ ÉRTEK” c. kiállítást:

„Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves vendégeink!

Köszöntöm Önöket a Jó Szerencsét köszöntés 122. évfordulója alkalmából Navratil Antal fadaragó és Lukács Ildikó festőművész „Mélyen rejlő érték” című kiállításának megnyitóján.

A kiállítás címe akár utalhatna a föld mélyén rejlő ásványi kincseinkre, az egykor bányászott szénre, vasércre, bauxitra, olajra, de utal a bennünk mélyen rejlő értékekre, tehetségekre, művészi hajlamra egyaránt.

Két ember, két életút, két egyéniség. Közös bennünk az alkotás vágya, az önkifejezés és az önmegevalósítás igénye.

Navratil Antal 68 éves korában, 1998-ban hunyt el. Alapító tagja volt a Bányász Képzőművész Körnek, s mint fadaragó több önálló és csoportos kiállításon mutatkozott be városunkban, megyénkben és az ország több más településén is.

1938. május 1-jén született Csőszpusztán. 11 éves korában halt meg édesapja, így félárván arra kénytelenült, hogy besegítsen a család fenntartásába. Traktoros végzettséget szerzett, majd 1957-ig a mezőgazdaságban dolgozott. A Várpalotai S. I. Ernő Bányához került, ahol elvégezte a járáriskolát. 1985-ig, nyugdíjba vonulásáig itt dolgozott, bányászként.

Művészi pályafutását autodidaktaként 1957-ben kezdte. Bartos tanár úr, múzeumi igazgató fedezte fel benne a fadaragás iránti tehetségét, így a tanár úr segítségével lehetőséget kapott arra, hogy a Mórotz Miklós festőművész által vezetett képzőművészeti szakkör tagja lehessen, ahová hetente három alkalommal járt rajzolni.

Útközben hazafelé találtam egy darab fát, hazavittem és el kezdtem faragni. Addig-addig alakítottam, amíg feje lett, majd teste, s megszületett az első alkotás: egy térdelő bányászfiú. Így kezdődött – 1957-et írtak akkor.”

Navratil Antal szobrai az ország területén sok-sok kiállításon szerepeltek, témái az emberábrázolás és főként a bányászat főbb motívumai, mozzanatai voltak. Szobrait nem értékesítette, mindig ajándékozás útján kerültek magántulajdonba itthon és külföldön egyaránt.

1980-88. között minden évben részt vett a Tatabányai Országos Fadaragó Táborban. Haláláig tagja maradt a képzőművészeti szakkörnek, illetve az újonnan megalakult Várpalotai Műhelynek. Élete végéig aktívan, derűsen és vidáman faragott. Művészetének központi alakja az ember, s az emberre ható élmények, hangulatok megörökítése volt. Témáit az életből merítette: a munka, a család, az összetartozás, a szeretet, a játék, mind-mind az emberrel kapcsolatos megnyilvánulások. A kézbe simuló szobrocskáitól kezdve a nagyobb méretű alkotásokig, műveit szemlélve úgy érezhetjük, hogy a hosszú évek során ellesett pillanatok raktározódtak el benne, hogy azután feltörve a legmélyebb rétegekből, sorra, életre keljenek. Szinte azt várnánk, hogy megmozduljanak, hogy megszólaljanak ezek a szobrok, hiszen oly beszédeselek,

ke köszöntötte a megjelenteket, név szerint is:

Dr. Kovács Árpád egyetemi tanárt, a Költségvetési Tanács elnökét, Dr. Nagy Krisztinát a Veszprém Megyei Kormányhivatal főigazgatóját, Kasó Attilát a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium miniszteri megbízottját, Körösi Tamást, a MEKH vezető főtanácsosát, az EU Gázbizottság alelnö-

Péch Antal javaslata nyomán az OMBKE 1894. évi selmeci választmányi ülése egyhangúan elfogadta, hogy az addig szokásos Szerencse fel! (a német Glück Auf megfelelője) helyett a magyar köszönésekhez jobban illő Jó szerencsét! alakot használjuk. És így köszönünk ma is. Ma sokan gondoljuk úgy, hogy az egész szakmánkra ráferne a szerencse. De valóban csak a sze-

két, Bérces Tamást, a Magyar Földtani és Bányászati Hivatal bányafelügyeleti főmérnökét, Dr. Palotás Bélát, a Dunaújvárosi Egyetem tudományos és kutatási rektor helyettesét, Dr. Mucsi Gábort, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékán-helyettesét, Dr. Fancsik Tamás c. egyetemi tanárt, a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet igazgatóját, Dr. Ormos Balázs a Nyugat magyarországi Egyetem c. egyetemi docensét, Dr. Zoltay Ákost, a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtájtárát, Dr. Káldi Zoltánt a Veszprém Megyei Kormányhivatal főosztályvezetőjét, Tóth Kálmánt, a Faller Jenő Szakközépiskola és Kollégium igazgatóját, Pappné Csövári Zsófiát a THURYVÁR Nonprofit Kft igazgatóját, Rabi Ferencet, a BDSZ elnökét, Huszár Lászlót, az OMBKE alelnökét, a Bányászati Szakosztály elnökét, Dr. Nagy Pálfi Andrást, az OMBKE ügyvezető főtájtárát.

A szakmai előadást Dr. Kovács Árpád egyetemi tanár, a Költségvetési Tanács elnöke tartotta „Stabilitási és növekedési perspektíváink az évtized második felében” címen.

Az előadás után a résztvevők az aulában lévő emléktáblához vonultak, ahol Körösi Tamás mint az OMBKE főtájtára tartotta az ünnepi beszédet az alábbi szavakkal:

„Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

rencse segíthet rajtunk? Régi és bölcs mondás, hogy mindenki a maga szerencsájének a kovácsa. Mi bányászok sem várhatunk csak a szerencsénkre. Sokkal inkább a ránk jellemző tettekkésziségre van ma szükség, mint a szerencsénkre.

Ma a társadalom nagy része elfordult a bányásztól, a bányászoktól, a régi mélyművelésű szénbányákat bezárták, az egyéb nyersanyagokat külfejlesztési módszerekkel kitermelő vállalkozásokat pedig nem tekintik bányászatnak. Ma a közvéleményt formáló legnagyobb erő a média, és a médiában nem tudunk mind a mai napig kellő teret nyerni ahhoz, hogy a ránk nézve sokszor bántó, a tényszerűségtől távol álló, a bányászatot zsigerből ellenző „mérgezöldekek” szakmai alapon tudjunk eredményes vitára kelni, érvelni. Azok, akik egyik oldalon a bányászatot és az ásvány-előlékszerűt szeretnék eltüntetni az ipari tevékenységek sorából, a másik oldalon teljes természetességgel használják mindennapi életükhöz, kényelmükhöz a bányászat adta termékekből készült használati cikkeket.

Álságos nem észrevenni és zöld oldalról elhallgatni, hogy az emberiség számára, mint története alatt mindig, a nyersanyag kitermelés, feldolgozás nélkülözhetetlen. Az emberiség nem tud meglenni sem az energia ellátás

Személyesen nem ismerhettem, de hadd idézzek Navratil Antalnak a 90-es években a Nagy Gyula Galériában rendezett kiállításán Sárvári Zsuzsa tolmácsolásában elhangzott nyitósövegéből:

„A fa életre kel a kezében, kinőnek belőle az élet fájdalommal szép, olykor keserű pillanatai, s ő azért dolgozik, hogy meglássa a megmunkálásra váró anyagban azokat a mozzulatokat, amiket meg kell tennünk létünkért, a másikéért, s önmagunkért.”

Igy mesélt egykoron Sárvári Zsuzsának, amikor készült a Galériában rendezett kiállítására:

„28 éves fiatalember voltam.

oly élők, hogy magunkon érezhetjük a kezek és a tekintet simogató közelségét, s megcsodálhatjuk az anyag keménységére ellenére a sokhelyütt kecsesen ívelő formák harmóniáját.

Egy szobrász belső térlátása erősebb, mint bármely más képzőművészeti ágból alkotó művészé. Navratil Antal munkáin rajta van az idő, a sors, az élet íze. Alkotásai hűen tükrözik az alkotó kezének, arcának egykori vonásait. A Bányásztörténeti Gyűjtemény állandó kiállításán négy alkotása is látható. A fa megmunkálásának szebbnél szebb darabjait pedig mai kiállításunk mutatja be.”

Lukács Ildikó festőművész 2015-ben végzett a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karán. Mesterei Valkó László és Losonczy István voltak. Lukács Ildikó így vall magáról:

„Munkáimban a legfőbb irányító szál az emberi lélek mélységeinek és magasságainak a kutatása és mindig az emberre, mint természeti lényre. Azt a velünk született szépet keressük, amit természetességgünk feltételez, és aminek mindenben meg kell lennie.”

Kívánom Önöknek, hogy e lélekemelő tárlat nyugalalmát és derűjét vigyék magukkal és őrizzék sokáig. A kiállítást ezzel megnyitom.”

Az állófogadás megkezdése előtt a pohárköszöntőt Rabi Ferenc a BDSZ elnöke tartotta.

Az állófogadás kiváló alkalom volt arra, hogy rég nem látott kollégák, barátok eszmét cserélhettek s a zárogondolat, mint eddig minden évben, 1994-től az volt, hogy „Jövőre veled, ugyanitt!”

Bányász, erdész, találkozó

Bányászok és erdészek ünnepeltek együtt a komlói találkozón, 2016. május 28.-án!

Nyolcadik alkalommal került sor Komló és környéke bányászainak találkozására. A bányászok ezúttal az erdész szakma képviselőivel együtt elevenítették fel hagyományait. A rendezvényen – többek mellett – beszédet mondott Rabi Ferenc a Bánya-, Energia- és Ipari dolgozók Szakszervezetének elnöke.

A hagyományörző program az egykori Kossuth bányai altárónál kezdődött, ahol a résztvevők koszorút helyeztek el az emlékhelynél. Ünnepi beszédet Lipi Imre hajdani Kossuth bányai üzemvezető, nyugalmazott geológus mérnök mondott, aki a komlói szénbányászat legdicsőségesebb pillanataira, az 1960 és 2000 közé esett időszakra – megemlítve a komlói kötődésű legeket, az ország leghosszabb altáróját, legmélyebb aknáját, a legnagyobb termelési volument emlékeztetett.

Az egykor megyénkbe érkezett katowiczei bányász delegáció ajándékát – antracit serleg – Jégl Zoltánnak, a bányamanók patrónusának adta át további megőrzésre.

A koszorúzást követően a találkozó programja a Hotel Béke-sziget kerthelyiségben folytatódott. Bareithné Benke Nikolett alpolgármester köszöntőjében kijelentette, hogy a bányászoknak köszönheti Komló, hogy várossá válhatott. A bányászok nemcsak letették a város alapkövét, hanem kemény munkával fel is építették, sokszor az életükkel

fizetve érte. Áldozatuk nem volt hiábavaló, hisz családjaik a mai napig az erdővel körülvett gyönyörű kis városban élnek. Hiszem, hogy a szénnek van jövője, ahogy a bányászatnak is – zárta gondolatait, az alpolgármester.

A Komlói Bányász Nyugdíjas Szakszervezet és a Tisztelet Komlónak Egyesület szervezésében zajló, Komló Város Önkormányzata, a Komló Városért Alapítvány támogatásával létrejött találkozóon Kőszegi Ernő és Jégl Zoltán köszöntötte a résztvevő bányászokat és az idei találkozóra meghívott erdész szakma képviselőit. Utóbbiak képviselőiben Szőnyi János erdőmérnök kijelentette: Minden ellenkező híresztelés ellenére a bányászok, kohászok és erdészek hármának tisztelete, barátsága, él Sopronban. Sőt minden erdész a mai napig megtanulja: e nélkül diplomát se kapna!

Dr. Riedl István György bányamérnök a köszön negatív megítélése okán, a tisztaszén technológia lehetőségeiről szólt, amely a szén szénvegyészeti céllal termelné ki. Jégl Zoltán bemutatta a közelmúltban alakult „bányamanók” csapatát, valamint Varga Péter bányász nyugdíjas helyszínen kiállított bányász makketék és 60-80-as évek plakát gyűjteményét.

Pernecker László, a Mecseki Bányászok Szakszervezetének elnökének ünnepi gondolatait követően Rabi Ferenc a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke köszönetét fejezte ki a résztvevőknek, és

a rendezőknek, a bányásztalálkozó megrendezéséért, majd fejet hajtott a bányászalozatok tiszteletére. Dicsérte a komlói bányászok teljesítményét és szaktudását, odaadását, mely 10-12 év alatt 440 ezer tonnáról 1400 ezer tonnára növelte a termelést. Méltatta a bányász szolidaritást, a Mecsekben 4000 termelő műszakkal nyugdíjba menés lehetőségének elérését. Kiemelte: A legfontosabb üzenete ennek az ünnepségnek is, hogy fogjunk össze, tiszteljük egymást, tiszteljük más szakmákat. Mindig az összefogás hoz eredményt. Ez itt Komlón igaz volt évtizedeken keresztül. Biztos vagyok benne, hogy amíg ember lesz a Földön, addig lesz bányászat is. Beszéde végén elismerést adott át Pernecker Lászlónak és Kőszegi Ernőnek a szakszervezeti munkában

végzett munkáért.

A bányásztalálkozó további programjában „Emlékszel Pajtás?” címmel, fejtető következett. A versenyzők küzdelme nagy érdeklődés mellett zajlott, a spontán összeállt „csapatok” kemény küzdelemben döntöttek a helyezések soráról. A rendezvény része volt Öbert Lajos nyugdíjas alkotó pirográf (égetett) képek kiállítása. A művek, melyek a precizitás és odafigyelés, türelem és kitartás példái, komoly elismerést váltottak ki a jelenlévőkből.

Zárszót a nyolc találkozózt és a folyamatosságot jelképező fáklyák fényében Vass Dénes nyugalmazott bányamérnök mondott, a Városház téri márkacsillem emlékhelyen.

Kőszegi Ernő,
MBSZ komlói elnök

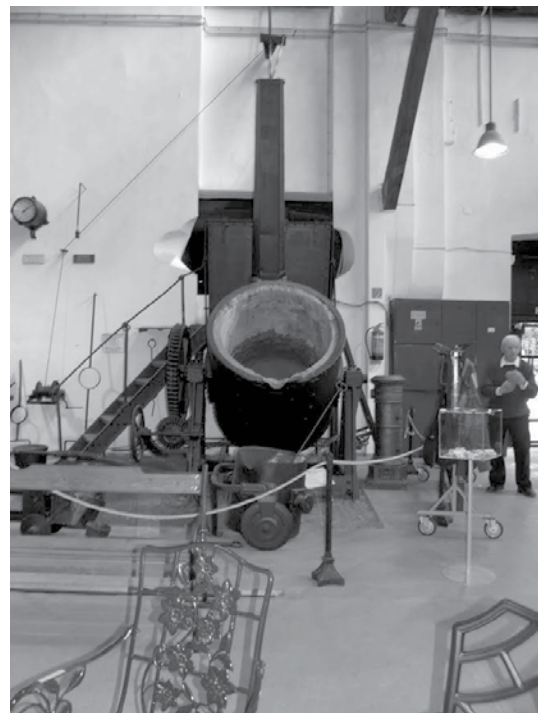
Kohászok és bányászok szakmai összejövetele Budapesten

Az elmúlt évben történt megismerkedésünk után Csonka László gondos előkészülettel megszervezte az OMBKE Budapesti és Csepeli Helyi Szervezetei, ill. a Lean Szakcsoport

összefogásával létrejött budapesti MÁJUSNAP-ot, 2016.05.13.-a verőfényes péntekjére.

Emlékezetem szerint, mintegy tíz éve jártunk hasonló eseményen a Komárom megyei Oroszlányban. Akkor a helyi bányász-emlékekkel ismerkedhettünk meg. Most a Budapesti és csepeli helyi szervezetek közös összefogásával bányászok és kohászok találkoztak egymással.

Az egy napos programon úgy éreztük, szívesen látott vendégek vagyunk, mi várpalotaiak. A vendéglátók között, kellemes meglepetésünkre egykori várpalotai-vezesprémi kollégát is felfedezhettünk Czoma Csaba személyében. Delegációnkban nyolcan voltunk jelen. Mivel egyikünk sem járt eddig az Öntődei Múzeumban, így délelőtt különös érdeklődéssel tekintettük meg az intézményben látható tárgyi, technikai és

szellemi örökséget, az öntészet fejlődését. A Múzeum, Ganz Ábrahám egykori gyárának öntődejében található. Jelentőségét fokozza az a tény, miszerint ez az ipartörténeti műemlék Közép-Európában egyedülálló és őrzi az 1867. évi kiegyezés utáni Magyarország gyáripari fejlődésének emlékét. A köszöntések és üdvözlések után Fodor Krisztina mutatta be a Csepel Metall Kft. vasöntőde tevékenységeit, főbb technológiáit és termékeit a vendéglátók vezetői (Fodor Krisztina, Nagyné Halász Erzsébet, Katkó Károly, Buzás Zsolt, Köves Kristóf, Molnár Zsolt és Csonka László) emeltek ki a szervezeteik életéből néhány momentumot, érdekességet. A várpalotai egyesületünk vezetősége, ill. a helyi bányász nyugdíjas szakszervezet és klub tagjai megbízásából Dr. Buzási István elnök beszélt a várpalotai szénbányászat történetéről – sikereiről, nehézségeiről, és napjainkig ható erejéről, kisugárzásáról. Ebből az elmúlt 120 éves történetből merítette mondanivalóját Petrovics László elnökhelyettes, aki a várpalotai Bányász Hagományok Ápolásáért Egyesület 20 éves történetét és a helyi bányász kultúrát ismertette. Az előadásokat a jelenlevők nagy figyelemmel hallgatták. Mintegy zárszóként Huszics György mondott meggyőző, színes tájékoztatót a múzeum történetéről. Végezetül Csonka László köszönt meg Csibi Kinga múzeumvezetőnek a szíves fogadtatást. A program a szomszédos, hangulatos Bem Sörözőben folytatódott. A délután folyamán Kőbányára utaztunk. Az utazás ideje alatt érdeklődéssel hallgattuk Kovács Gyula élményeit, amit megosztott velünk. Számunkra vidékieknek, kissé hosszú volt az út és az idő, amíg busszal a Dréher Sörgyár régi pincéjéhez értünk.

A felszín alatti labirintusban kiadós sétát tettünk Nagy Imre vezetésével, miközben a sörfőzés tudományába is beavatott bennünket. Megtudhattuk általa, hogy a kőbányai Óhegy területén bányászott mészkőből pesti házak és középületek épültek. A kitermelt kőzet kiterjedt pincerendszert hozott létre, amelyen keresztül átszűrődött víz a sörfőzéshez hasznosították. A pince optimális hőmérsékletet és lehetőséget biztosít

tott italok tárolására. A kutatómunkán alapuló régi történetek valamennyiünk számára érdekesre és színesre sikeredtek. Különösként említette, hogy a pince rendeltetése a II. világháború idején módosult azzal, hogy biztonságosabb volt a föld alá telepíteni pl. a repülőgépmotort. A mélyből feljövő talákozónk a Dréher Villában folytatódott. Az épület - eredetileg Havas villa - klasszicista stílusban épült. Megtekintése tanulságos volt. Az egykor szebb napokat látott épület ma hasznosítás nélkül, leromlott állapotában segítségért kiállt. A szervezők a

hely szellemét követve, Dréher Classic sör fogyasztását biztosították, baráti beszélgetéssel ötvözve. Megköszönve a szívélyes találkozást, a várpalotai egyesületünk által megjelentetett kiadványokkal és egy bányász kupával viszonoztuk kedvességüket.

Az eseménysorozat következő állomása, amikor a várpalotai vendégek hívják meg a budapestieket egy viszontlátogatásra. Reméljük, szeptemberben ismét találkozunk, Várpalotán!

Petrovics László
Fotó: P-né Forgács Zsuzsanna

IndustriAll Europe II. Kongresszus

Az IndustriAll Europe megtartotta II. Kongresszusát Madridban, több mint 700 kongresszusi küldött részvételével. A rendezvényen elfogadták a szervezet legfontosabb dokumentumait; az új alapszabályt, cselekvési tervet, a következő négy éves időszakra szóló programot, valamint megválasztották az IndustriAll Europe új tisztségviselőit, Michael

Vassiliadis elnök, Luc Triangle főtítkárr; főtítkárhelyettesek: Sylvain Lefebvre, Luis Ángel Colunga és Benoit Gérils kollégákat, valamint a Végrehajtó Bizottság és a Számvizsgáló Bizottság tagjait.

A kongresszuson Rabi Ferenc elnök, Varga Éva alelnök és Sulyokné Kruspán Rozália alapszervezeti titkár képviselte a BDSZ-t.

